

eknizky.sk

**AKO MÔŽE
MALÁ VODA
VEĽKÚ RYBU
DAŤ**

Ondrej Seberini

AKO MÔŽE MALÁ VODA VELKÚ RYBU DAŤ

ONDREJ SEBERINI

eknizky.sk

Ako môže malá voda veľkú rybu dať by Ondrej Seberini is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License, except where otherwise noted.

Obsah

I	1
II	3
III	7
IV	9
V	13

I

Na brehu Maruše leží mestečko N. Pri počiatku tohoto storočia osadili sa v ňom jednotliví roľníci, dľa národnosti Slováci, a dľa náboženstva evanjelici augšpurského vyznania, takže roku Páne 1812. asi 100 bol počet duší. Malá táto dcérocirkev všemožne o to stála, aby aspoň časom samostatnou cirkvou byť mohla. Dobré chcenie a činenie požehnáva ruka Hospodinova, tak to bolo aj s týmto malým zborom Kristovým, lebo roku Páne 1838 počítajúc 250 duší, kúpil za lacnú cenu dom s priestornou miestnosťou, na ktorej modlitebnicu zriadil.

Najväčšia túžba veriacich bola fára ra povolať, čo sa aj uskutočnilo, a prvým farárom samostatnej už cirkvi stal sa Michal Ochotný. Byt farský je nie nádherný, ale dosť úhľadný a pohodlný, aby v ňom skromne platený evanjelický fará r so svou milou rodinou spokojne žiť mohol. Pred domom vkusne zriadená záhradka na kvetiny, za ňou modlitebnica, okolo tejto záhrada, kde révovina bujne rodí hrozno. Neďaleko modlitebnice buduje sa nový chrám Boží.

Keď vkročíme do svetlici, tam postretieme pána Ochotného pri písacom stolíku. Kamkoľvek pozrie naše oko, všade vidí hromadu kníh, hromadu hovoríme, lebo učných ľuďi slabosť je knihy v poriadku nedržať. Prskanie písaceho pera zradzuje, že práca je pri konci, čo dokazuje napísané „Amen“. Kázeň bola k nedeli hotová. Vtom otvorila sa dvere a do svetlici vkročí, vážne a s úctou, kurátor cirkvi. Pán fará r ho vlúdne privíta.

„Pán Boh vás priviedol, pane kurátor, čo dobrého ste nám doniesol?“

„Viete, dvojctihodnosť,“ odpovedal kurátor, „mali sme svadbu a pri tejto príležitosti nezabudli sme na cirkev, prosím oferu zajtrajšieho dňa z kancl'a oznámiť.“

„Veľmi múdre, pane kurátor, však viete, že milodary na svadbách zozbierané činia značnú čiastku cirkevných ročitých dôchodkov, minulého roku nám touto cestou prispelo 400 zlatých.“

„Pri tejto príležitosti by sme tiež viac boli zhromaždili, ale mladý pán Julo Moravský takého zmätku narobil, že takmer celá zbierka nazmar vyšla.“

„Julo, pána Moravského syn, ktorého som ja vychovával?“

„Áno, áno, ten. Keď som ja, sťa starejší svadobníkov k milodarom

2 Ako môže malá voda veľkú rybu dať

vyzval, mladý pán Julo, ktorý tiež prítomný bol, zvolal: čo na cirkev? Dáme radšej hudcom! Fero, pod' sem, tu máš 10 zlatých. Títo vraj, keď nás žiaľ a starosť morí, rozveselia nás, títo vzbudia v nás city slasti a dobrého rozmaru, títo nech ma doprevadia do hrobu tmavého. Ráďte vedieť, dvojctihodnosť, ako to býva pri zábavách, tento výstup zmaril zbierku na cirkev.“

Počas rozhovoru, keď kukneme do bočnej svetlice, uvidíme tam krásnu a duchaplnú dcéru farárovu Marínu, ktorá všetko počula, a tak sa zdá, že nemilo vypočula opis Julaja Moravského. Červenosť preletela cez jej tvár, a takto myslela sama v sebe: „Julo Moravský, ktorý k nám zachodí, by sa tak neslušne choval, ktorého som za vzor nevinných a zdvorilých mladíkov držala?“

II

V mestečku N., v tak rečenej „panskej ulici“ vyniká jeden pekný dom, postavil ho Tomáš Moravský. Sťa chudobný, ale pilný a dobre vyučený mladík z rodu zemanského, osadil sa v meste. Jeho dobré vlastnosti a s pilnosťou spojené schopnosti naskytli mu pole nielen úradovania pri stolici, ale aj zbohatnutia. Behom krátkeho času stal sa jedným z najväznejších a najbohatších občanov mesta. Jediného syna Jula dal dobre vychovávať a kládol váhu aj na cirkevnosť, toto posledné zverené bolo miestnemu farárovi. Tento dal si na tom záležať, ale následkom včasnej smrti otcovskej, neskúsený mladík stal sa skoro samostatným a rady Ochotného tiež skoro vyšumely z hlavy a zo srdca mladého pána. Nie div, zvlášť v mestečku N., ktorého vzdelaná mládež patrí medzi najnemravnešie na vidieku. Slniečko dávno svieti, ale nášho Jula v posteli nachodíme. Bledá tvár, vpadnuté oči, zachmúrený pohľad sú neomylní svedkovia, že minulú noc bez sna, a isteže v bezmiernej zábave strávil. Vytiera si oči, a tak sa zdá akoby sotva vedel kde je a ako prišiel na to miesto. Po chvíli, ako v hmle zjavili sa mu nočné výstupy a udalosti, ale spolu vzbudilo sa aj svedomie.

„Julo,“ takto myslel sám v sebe, „to nechodíš po dobrých cestách. Bohvie čo si aj tejto minulej noci poparatil? No ale nabudúce to nebude tak, dáme sa na pokánie. Ach, tak sa zle cítim, hlava ako sito, žalúdok ako peklo. Tak hovoria súdruhovia z mokrej štvrti, že klin klinom. Keby len toho hrozného sna nebolo bývalo. Snívalo sa mi, že tá nevinná duša Marína postavila sa pred o mňa a ukazovák tak vážne hrozila, že bodaj by ma zem bola prehltila. Marína, Marína, keby si ma bola v noci videla! Nie, to nesmie vedieť, lebo ma na večnosť z toho svojho srdiečka vytvorí. Pre Boha, človeče, ako si sa mohol natoľko zabudnúť, a tým pekelným nápojom natoľko oslopať? Odpusť, drahá duša, to bolo posledný raz. Lež čo, prečo by som si nežil? Opätne vyhládam veselých súdruhov a vínom vytopím ten vnútorný nepokoj sťa sysľa... Ale ten sen!... Nie! Dokážem, že som muž a že sa zapriem diablu a utečie. Letím k Maríne, tá bude mojím strážcom anjelom, vypýtam ju, spojím sa s ňou na večnosť a neriadnemu životu na veky koniec!“

Pokiaľ v Julovi dobrý a zlý duch takto bojuje a pokiaľ sa on k svojej

4 Ako môže malá voda veľkú rybu dať

milej vystrojí, vyhl'adajme opäť faru a vo fare tú izbu, kde Marínu nájdeme. Svetlica to malá ale vidná, náradie jednoduché, ale tak vkusne usporiadané, že keď človek do izby vkročí, dobre sa cíti. Nejdeme všetko podrobne opisovať a rovno zavediem ťa, milý čitateľ, k obloku, pri ktorom vidíš malý okrúhly šijací stolík, a pri stole sediacu Marínu, jedínú to dcéru miestneho farára. Keby som bol básnikom, opísal by som jej sťa sneh biele plecía, okrúhlosť tváre, oči by som jej pripodobnil k hviezdám, kadere k tmavej noci a pery k jahodám, ale keď nie som básnikom, jednoducho poznamenám, že Marína bola krása prvej triedy a že v tom krásnom tele prebývala šľachetná duša.

Na úsvite poliala v záhradke kvety, v izbách poupratála, a keď všetko bolo v poriadku, prv sa skrúšene pomodlila a tak ku práci pričínila. Medzi jej prstočkami rýchlo sa prevliekala ihlica, hneď s modrým, hneď s červeným, hneď bielym, zeleným hodvábom, lebo vyšívala a to hlavničku, na ktorej zjavovali sa utešené kvety, podobné v záhradke kvetúcim.

„Kde lieta ten môj rozum,“ hovorí panna polohlasne, „už som zase miesto bielej farby červenú navliekla.“

„Červená je farba lásky,“ ozval sa Julo.

„Vy tu,“ zvolá predeseená Marína, „s môjho otcovým privolením?“

„Sotva vie pán otec, že som prišiel, slečinko. Smiem vedieť komu budú venované tieto krásne kvety?“

„Mienime zriadiť žrebohru v prospechu cirkvi, ale vás také veci nezaujímajú,“ odvetila Marína.

„Uchovaj Boh! Ja vo veľkej úcte mám moju cirkev a náboženstvo.“

„Dokázal ste toľ nedávno na svadbe.“

„Ja... Ja...“

„Áno vy,“ riekne prichádzajúci farár. „Veru smutná skúsenosť, že nebožtíka Tomáša Moravského syn toho Moravského, ktorý túto cirkev založil, pestoval, toho potomok, tak neslušne sa chová proti cirkvi.“

„Ráčte odpustiť, dvojctihodný otče, uznám, že som vinnou a otcovské káranie vďačne prijímam, ale nech mi je dovolené osvedčiť, že sa to nikdy opakovať nebude. Práve preto som prišiel, aby som chybu napravil, ráčte túto obeť na cirkev prijať.“

„Ochotného darcu miluje Boh. Jestli ale túto obeť, len preto prinášate, aby ste do môjho domu prístupu mali...“

„Nie, nie, ctený otče, môj úmysel je ten našľachetnejší a moja odhodlanosť tá najpevnejšia.“

„Dobre! Prijímam, ale zároveň osvedčujem sa, že dokiaľ sa úplne nepolepšíte, prístup do môjho domu mať nebudete.“

„Ach, nevytvárajte ma zo zemskeho raja, odpusťte, dvojctihodný otče! Ved' sa tak modlíme: a odpusť nám viny naše, ako aj my odpúšťame vinníkom našim.“

Marína neprehovorila, ale milosrdne pozerala na otca, akoby sladostne bola povedala: Otčičku, odpusť!

A tak sa aj stalo. Dobrého ducha farár veril Julovi a odpustil, a viera tá ho nesklamala.

III

Osudný to bol rok pre cirkev evanjelickú v Uhorsku, rok 1859., zvlášť september 1., v ktorom vydaný je cisársko-kráľovský patent a Z., v ktorom vydalo ministerium nariadenie, aby ten patent previedol sa. Nebezpečie hrozilo cirkvi nie následkom vydaného patentu, ale následkom rozdvojenosti. Brat proti bratovi, spoluveriaci proti spoluveriacemu bojoval s veľikou rozhorčenosťou, za a proti patentu. Tí, ktorí prijali patent, pre nezriadenosť cirkvi to urobili. Medzi tým nie je naša úloha o tomto písať, a len natoľko pripomíname túto udalosť, nakoľko do rámca našej rozprávky patrí.

Dištriktuálne konventy na odpor sa postavili, podobne jednotlivé senioráty, až konečne ministeriálne nariadenia roku Páne 1860., dňa 10. januára, celú záležitosť k rozhodnutiu upravilo pre jednotlivé cirkvi. Pán Michal Ochotný, sta pokoja milujúci človek, veľa nocí prežil bez sna, chladnokrvne ponímal on síce každú vec a tak aj túto, ale predsa nevedel sa rozhodnúť. Mnoho dobrého vyčítal z toho patentu a často vyznal, že dielo je to výborné. Uznal, že potrebné by bolo zriadiť cirkev. Tušil, že pánom nie natoľko dobro cirkvi, ako svetská politika leží na srdci. Z druhej strany vážil si samosprávu a cítil, že cirkevnú. Obrátil sa o radu k vážnejším spolufarárom ale jední z nich plecom mrdli, druhí s veľkou prepiatosťou za, a niektorí proti sa vyslovili. Za dlhý čas nevedel sa rozhodnúť, až konečne rozhodol so svojou cirkvou hlasovať proti patentu. Lež kto má v hromade urobiť návrh? Koho k tomu použiť? Jestli by sám radil, bral by aj zodpovednosť na seba, možnože aj cirkevníci zmýšľali by zle, že snád' má nejaké tajné ciele. Konečne prišiel mu na um Juló Moravský. Tak sa stalo, ako myslel. Julovo srdce plesalo radosťou, keď mu pán farár Ochotný svoj úmysel zdelil, a úlohu túto prijal na seba udatne.

Priblížil sa deň, v ktorom hromada držať sa mala. Dost' sa pohovorilo o tejto otázke v mlyniciach aj v kováčskych dielňach, cirkevníci tiež boli rozdvojení. Boli niektorí za patent a mnoho si sľubovali od podpory s krajinskej pokladnice, zvlášť že chrám Boží stavali. Druhí ale mudrovali takto: keď ukážeme prst, vezmú nám celú ruku. Celá cirkev bola zhromaždená, zvedave čakala každá duša farárova prednášku, ktorý ale

8 Ako môže malá voda veľkú rybu dať

nestranne položil otázku. Stalo sa utíšenie veľiké, až konečne vystúpil Julo Moravský a v dobre premyslenej reči vyobrazil stav vecí, odvolávajúc sa na samosprávu cirkvi, ten návrh učinil: aby cirkev patent neprijala...

„Nechceme patent, nechceme patent!“ ozývalo sa zo všetkých strán.

„Dobre!“ riekol pán farár Ochotný, „nech bude dľa vôle vašej. Lež bratia v Kristu, na jedno vás v tomto veľadôležitom okamžiku dôrazne upozorniť nezameškám. Keď cirkev práva svoje háji, musí ochotne aj povinnosti plniť, a keď sami sa riadiť a spravovať chceme, musíme aj hmotné obete prinášať a chtive cirkevnú daň platiť, a to nielen miestnej cirkvi, lež aj seniorálne a dištriktuálne útraty znášať, školy pestovať, slovom s výhodami aj ťarchy prijať. Ostatne ten Všemohúci, požehnaj dielu nášmu teraz aj na veky.“

IV

Milý čitateľ, opätne ťa do fary zavediem, a to do izby, v ktorej sme sa s Marínou zoznámili. Táto vystrojila sa z domu von, keď jej Juló Moravský v ústrety prišiel, Marína prekvapene riekla:

„Vy tu? Či nevíete, že ženský spolok drží dnes svoje zasadnutie?“

„Ach áno, viem, však mňa postretlo to šťastie, že za cirkev zaujaté krasotinky moju maličkosť vyvolili za tajomníka. Prv ako by som tam šiel, krídla lásky ma sem doniesli.“

„Či poznáte cieľ ženského spolku? Založený bol pre podporu chudobných cirkví, ale v najnovšej dobe vzal si za cieľ podporovať Budapeštiansky sirotinec. Dojímavé bolo, čujem prvé zasadnutie. Za cirkev a chudobné siroty zaujaté panie, zlaté náramky a drahocenné prstény kládli na stôl, aby ulial sa kalich pre chudobnú cirkev. Menej zámožné vdovy prinášali svoje odložené groše, aby vychovávané byť mohli v sirotinci rodičov pozbavené dietky. Julko, hrdá som na to, že i my, ženské, môžeme účinkovať k zvelebeniu cirkvi a k ulepeniu smutného stavu sirôt.“

„Ale ja by ešte hrdším bol, keby tak krásnu, tak duchaplnú a nadšenú pannu mojou menovať mohol.“

„Však víete,“ odvetila Marína, „že to jedine od vôle môjho drahého otca závisí.“

„U môjho terajšieho tu bytia úloha je cteného pána otca privolenie vyžiadať. Umienil som si, že tento dom neopustím prv, ako by nás pán otec požehnal.“

Z tohoto rozhovoru dá sa poznať, že Marína a Juló boli uzrozumení, aj pán farár Ochotný neodporoval tomu v srdci svojom, lež ako vo všetkom, tak aj v tejto dôležitej veci bol váhavým.

Vtom otvorila sa dvere a pán farár vkročí do izby s mimoriadne veselou tvárou a riekne:

„Smutnú, lež aj radostnú zvesť vám zdeliť môžem, dietky moje. Starý Ján Mrázik usnul v Pána. Požiadal ma, aby som mu velebnú sviatosť prislúžil, čo ja ochotne som učinil. Modlil sa skrúšene, priznal svoje hriechy. Potom mali sme krátky rozhovor, bol cele pri pamäti, dal mi na známosť, že značnú čiastku svojho majetku poručil na cirkev. Rozlúčim sa so šľachetným

10 Ako môže malá voda veľkú rybu dať

starcom, navrátim sa do bytu môjho, a hľa, hneď prišiel posol, že vraj po mojom odchode zvolal: Bože môj, Bože môj! a ducha vypustil. Iste aký život, taká smrť.“

„To iste vaše dielo, dvojctihodný otče!“ poznamenal Julio, „vy ste ho na to upozornil, aby si takto meno zvečnil.“

„Pri tomto prípade sa mýlite. Pravda, je to moja obyčaj nemocných cirkevníkov zreteľ na matku cirkev obrátiť, ale tu to nebolo potrebné. Dávno bol to uložil vo svojom srdci a požiadal aj mňa o radu, či poručenstvo v peniazoch a či v pozemku nechať má, a ja to posledné odporúčal som. A vy, Julio, tu. Nemienite do ženského spolku? Ako počujem, dnes dôležité predmety prídu na pretras, ako by sa príspevky rozmnožiť dali. Niektorí odporúčajú tanečnú zábavu, ktorá by so žrebohrou spojená bola. Iní sú za koncert, a zase druhí za divadelné predstavenie v prospech ženského spolku.“

„O všetkom mám vedomosť a isteže v poradách budem brať účasť, ale prv umienil som s dvojctihodnosťou niekoľko slov prerieť.“

„Aby ste vyskúmal, čo ja za najprospešnejšie držať budem?“

„Áno, ale v inej, a to pre mňa dôležitejšej záležitosti. Dvojctihodný otče, iste viete, že ja túžim po ruke vašej a mojej Maríny a po vašom otcovskom požehnaní a bez tohoto ja žiť nemôžem.“

„Milý môj priateľ! Vy túto vec nepovážil ste chladnokrvne a s rozvahou. Vy ste zámožný a moja dcéra chudobná, vy poznáte svet a vyšších kruhov život, moja dcéra vychovala sa v jednoduchom farskom byte, a tak vašim požiadavkám nevyhovie.“

„Oj, ctený otče, bohatá je ona, mne aspoň najbohatšia, lebo v nej je moje blaho skryté. Opravdivú spokojnosť nie v palácach, ale v jednoduchších bytoch nachádzame.“

„Vy zabúdate na budúcnosť, keď ruže odkvitnú, keď plameň lásky zhasne...“

„Nezabúdam, lebo dúfam, že manželská láska a cit kresťanskej povinnosti budú viazať nás a osladzovať dni života. Prosím, detinskou oddanosťou prosím, ráčte nám vaše otcovské požehnanie urobiť.“

„Lúby, drahocenný môj otče!“ ozvala sa Marína, „za to mám, Julko je šľachetnejšieho ducha, lež aby mňa chcel nešťastnou urobiť.“

„Dobre, moja dcéra, každá pieseň má koniec, čakajte a nádejou sa tešte, však dobre vieš, že: paciencia jest bylina.“

„Nie! Dvojctihodný otče, my čakať nebudeme. Poď sem, Marína, spolu prosme otca, aby nás požehnal.“

V Ochotného očiach perlili sa slzy, trasúce sa svoje ruky položil na jedného aj druhého hlavu, riekúc:

„Čo Boh spojil, tomu by nepožehnal hriešny človek? Staň sa vôľa vaša.“

„Nepozostáva iného,“ riekol Julo, „ako čas svätej prísahy a radostnej svadby určiť.“

„Nech bude pri posviacke dohotoviť sa majúceho chrámu Božieho, vy prví stáť máte pred oltárom.“

V

Pamätný a radostný deň svitol cirkvi N, deň posväcenia novovystaveného chrámu Božieho. Svätýňa to Božia pekná, v cene niekoľko tisíc zlatých. S podivením čítaš toto, milá duša, že ako mohla na počet duší tak malá cirkev, toľko tisíc, s vlastným pričinením zhromaždiť?

Je to ovocie mnohoročnej vytrvalosti a obetavosti. Použili sa k tomu všemožné prostriedky. Na prvom mieste má spomenutá byť základina budovania chrámu. Táto založená bola podľa návrhu Ochotného tak, že zámožnejší ráz navždy zložili istý súčet peniazí, iní ale, zvlášť chudobnejší, zaviazali sa mesačne prispievať čo aj maličkosťou, a tak zhromažďovala sa istina z roka na rok s pridanými k nej úrokami. Školské deti tiež dl'a možností zbierali mesačne, podobne konfirmandi. Každú jeseň činila sa zosýpka, holbičku, dve, tri dali cirkevníci a to pšenice, raži, jačmeňa, ovsu, kukurice, to predávalo sa, keď obilie malo cenu. Pri službách Božích vždy vyložená bola piksľa s nápisom: pre základinu budovania chrámu Božieho. Stalo sa raz, že jeden veľmož, menom Živora, navštívil modlitebnicu a vložil do piksle dve stovky.

Na nový rok predávané boli za lacnú cenu tlačené novoročné vinše. Málokto z cirkevníkov dokonal beh života, aby aspoň niekoľko zlatých nebol k tomuto cieľu poručil. Jedným slovom, nebola príležitosť, nebola schôdza, pri krste, na meniny, na svadbe, aby aká taká zbierky nebola sa činila a babka k babke nebola sa priložila, lebo len tak mohla malá voda veľkú rybu dať. Strediskom všetkého bol pán farár Ochotný, jeho hlavní pomocníci Julio Moravský, kurátor cirkvi, učiteľ a celé presbyterium. Tak sa mohlo stáť, že cirkev nepoznala nedostatok a postavila svojou vlastnou silou krásny kostol. V deň posvätenia chrámu Božieho, zhromaždilo sa mnoho veriacich z vidieku, aj miestni inoveriaci zúčastnili sa, nie v malom počte, o ktorých možno povedať, že nasledovali reč Dávida kráľa v žalme CXXXIII. 1. verši: „Vy jak dobré a jak utešené, když bratři v jednomyslnosti пребývají“, aby sa radovali s radujúcima.

Svätých úkonov koruna bol sobáš Moravského s Marínou. To vykonával ho sám otec, pohnutým srdcom a dojímavým hlasom držal reč, a

14 Ako môže malá voda veľkú rybu dať

dokončil ju požehnaním Simeonovým: „Nyní propouští služebníka svého, Pane, podle slova svého v pokoji. Nebo viděli oči mé spasení tvé.“

Celý tento deň bol dňom radosti. Starci velebili Boha, že dal im dožiť sa tohto veľslávneho dňa, rodičia pokojným srdcom hľadeli na svoje detky, že budú mať miesto, kde sa zhromaždiť, aby sa potvrdzovali vo viere, v láske a v nádeji, detky s istou hrdosťou hľadeli na dom Boží, veď aj ony obetovali groše. Celá cirkev opakovala slová Dávida kráľa: „tentoť jest deň, kterýž učinil Hospodin, protož radujme se, a veselme se v něm.“

Keď takto duchovným pokrmom nasýtení boli, nasledovali aj telesné pokrmy. Zámožnejší údovia cirkvi postarali sa o to. Julo Moravský obetoval k tomu cieľu najviac, bolo to prirodzené, veď on svätil spolu deň svojho blaha, súc spojený s Marínou na večnosť. Dobre on vedel, že jeho verenica miesto románov, bibliu a modlitebnú knižku, miesto zemského imania, nadzemské blaho prinesie do jeho domu. A v tom sa ani nesklamal, lebo manželka jeho stala sa vzorom a príkladom cnostných, šľachtokrešťanských žien. Svojho muža úprimne milovala. Nábožnosť a pobožnosť boli jej najkrajšie ozdoby.

Že pri tejto príležitosti sa zdravice pripájajú je vec známa, a že sa z toho najviac pána farárovi Ochotnému dostalo, každý za prirodzenú vec držať bude. Nemôžeme mlčaním pominúť zdravicu miestneho učiteľa, ktorý pripíjal na zdar novým manželom, menovite mladoženíchovi, takto hovoriac:

„Za to sa má, že naši svetskí pánovia, len v ten čas zaujímajú sa za cirkev, keď politické ciele majú. Pán Julo Moravský je zrejým príkladom toho, že vlastenectvo s cirkevnosťou dá sa krásne spojiť, a keď pravú ruku vlasti venuje, cirkev s ľavou k srdcu privinie. Nech otec nebeský, patrón našej cirkvi, aj s jeho kráľmi a ušľachtilosti plnou manželkou na mnoho rokov živí.“

Pri konci hostiny spozorovať bolo akési tajné šepkanie. Hneď to vysvetlíme. Ako sme už spomenuli, v N., pri každej svadbe činili sa zbierky k dobročinným cieľom. A tak tázali sa medzi sebou, či sa to aj teraz má zachovať?

„Na každý spôsob,“ poznamenal pán Ochotný, „a či snáď len chudobní majú obetovať, a majetnejší by sa hanbili dobročinnosť vykonávať?“ Sám vyzval prítomných, a spolu určili cieľ, totižto v prospech evanjelického

sirotinca v Budapešti, a to tým viac, že tento ústav s veľkým nákladom postavil novú, krásnu budovu. Výsledok bol skvelý.

Oj, keby mnoho Ochetných bolo, tak by aj malé vody veľké ryby dávali.